

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО ТРАНСПОРТ

гр. София, район "Искър", ул. Мюнхен №12

тел: 973-26-57; 973-28-64; 973-28-73

**Национален план за действие в изпълнение на
Националната стратегия за насърчаване и повишаване на
грамотността през периода 2020-2021 година**

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

„Грамотността е способността на човека да идентифицира, да разбира, да интерпретира, да създава, да обменя, да общува, да изчислява, като използва отпечатани и написани на ръка материали, свързани с различни видове контекст. Грамотността е продължителен и непрекъснат процес на обучение и/или учене, който позволява на човека да постигне целите си, да развие знанията си и потенциала си, както и да участва пълноценно в общността и в обществото, към което принадлежи”.

Началната грамотност се свързва с началния етап от овладяване на четенето и писането в единство с разбирането на прочетеното и написаното, при който се овладява кодът за преход от графичните знаци към звуковата форма на думата при четенето и обратно – от звуковата форма към графичната при писането. Компонентите на началната грамотност са умението да се чете, умението да се пише и умението да се разбира смисъла на прочетеното и написаното – умения, които следва да се придобият в първи клас в съответствие със заложените в националните учебни програми изисквания. В зависимост от функциите, целите и възрастовите групи, се различават следните видове грамотност:

- базова грамотност – умение за четене с разбиране на текст, за писане и за правилна употреба на езика в конкретен контекст (свързва се с компетентностите, които се очаква да притежават учениците в края на IV клас)
- функционална грамотност – умение за откриване, подбиране, извличане, анализиране и синтезиране на информация от различни източници и за използването ѝ за постигане на дадена цел както в обучението по всички учебни предмети, така и в различни житейски ситуации (свързва се с компетентностите, които се очаква да притежават учениците в края на основното си образование)
- мултифункционална грамотност – компетентност за създаване, разбиране, тълкуване и критическа оценка на писмена информация (свързва се с компетентности, които се очаква да развият и демонстрират лицата в рамките на обучението си за придобиване на средно образование и на по-висока образователна степен).

II. ВИЗИЯ

Изграждане на общество на знанието, в което грамотността заема централно място за индивидуалното и общественото развитие и служи като основа за интелигентен растеж.

III. ПРИНЦИПИ

- Партньорство – възможно най-широко участие на всички институции на национално, регионално, областно и общинско равнище, медии, детски градини, училища, библиотеки, граждански организации и др. Спазването на принципа на партньорство ще допринесе за ефективното изпълнение на стратегията и повишаване на капацитета за развитие на предприетите мерки и дейности.
- Концентрация – усилията при изпълнението на стратегията ще бъдат съсредоточени в конкретни области, свързани с насърчаването и развитието на грамотността.
- Допълняемост – дейностите, планирани в стратегията, ще бъдат допълвани с инициативи, изпълнявани и финансирани извън планираните в стратегията мерки и средства. Дейностите в стратегията кореспондират с основни политики, насочени към повишаване на грамотността, очертани в други стратегически документи и национални програми (Приложение № 5).
- Всеобхватност – създаване на широка среда, в която ще бъдат създадени условия и реализирани дейности за насърчаване и развитие на грамотността. Благоприятната среда включва дома, детските градини и училищата, библиотеките, медиите, висшите училища и др.

IV. ЦЕЛИ

1. Стратегическа цел Постигане на равнище на функционална грамотност, което ще осигури възможност за личностно и обществено развитие и ще спомогне за постигането на интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж на икономиката.
2. Повишаване на равнището на грамотност. Прилагане на конкретни мерки, свързани с повишаване на качеството на обучението и по-конкретно с учебното съдържание. Предвиждане на стимули за ограмотяване както чрез работа със семействата, така и чрез индивидуална работа с учениците.

Мярка	№	Дейности	Срок за изпълнение
Цел №1 Създаване на благоприятна среда за насърчаване на четенето и повишаване на грамотността			
Мярка 1. Привличане на общественото внимание към значението на грамотността и популяризиране на четенето	1	Популяризиране на училищния план за насърчаване и повишаване на грамотността чрез публикуването му на сайта на училището.	октомври 2020 г.
	2	Участие на ученици от ПГТ в Националния маратон на четенето	ежегодно - април
	3	Участие на учители и ученици от ПГТ в провеждане и популяризиране на инициативата "Подарък за библиотеката на класа"	декември 2020 г.
	4	Организиране на четения по класове на тема: "В чудния свят на книгата"	ежегодно
	5	Организиране на училищни инициативи за подаряване и размяна на прочетени художествени произведения и техническа литература.	ноември 2020 г.
	6	"Литературно предизвикателство"- списък с книги от различни жанрове, епохи и автори (напр. исторически роман, книга от съвременен български автор, стихосбирка, книга, отличена с литературна награда и т.н.)	лято 2021 г.
Мярка 2. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и да насърчават децата си към четене и към развитие на езикови умения	1	Организиране на инициативи по класове за включване на родители на ученици в съвместно четене под заглавие: „Аз и книгата"	трикратно в рамките на всяка учебна година
	2	Училищни инициативи за организиране на "отворени врати" за родители в часовете по литература	през цялата учебна година
	3	Организиране на посещения по класове на Столична библиотека и книжарници и избиране на подходящи книги	декември 2020 г. и май 2021 г.
	4	Споделяне на добри практики на колеги за насърчаване на четенето	постоянен
Мярка 3. Осигуряване на лесен достъп до книги и други четива	1	Организиране на кът с книги в класните стаи за занимания по интереси	постоянен
	2	Осигуряване на материали за четене в училищната библиотека	ежегодно
Мярка 4. Представяне пред учителската общност на резултатите от изследванията върху равнището на грамотност; тематична дискусия по време на събитията за разпространение на резултатите по Програма			

Мярка	№	Дейности	Срок за изпълнение
„Еразъм+”.		1. Разпространение на резултатите от дискусиите чрез печатни издания по програма „Еразъм+” – отпечатване на Компендиум „Насърчаване на четенето”, Компендиум „Насърчаване на четенето” 2020.	май 2021г.
Цел №2 Повишаване на равнището на грамотност			
Мярка 1. Оценяване на равнището на грамотност	1 2	1 Организиране на училищно състезание за бързо и грамотно писане 2 Участие на ученици от ПГТ в литературни конкурси и състезания	март 2021 г. през цялата учебна година
Мярка 2. Оптимизиране на стандартите за учебно съдържание и на учебните програми	1	1 Участие на ученици от ПГТ в литературни конкурси и състезания	през цялата учебна година
Мярка 3. Повишаване на квалификацията на учителите за повишаване на равнището на грамотност	1 2	1 Участие на учители от ПГТ в организираните обучения на преподаватели по БЕЛ "Стратегии и практики за изработване на инструментариум за оценяване на четивната грамотност на учениците" 2 Участие в организираните обучения на учители на тема: "Проектно-базирано обучение при интегриране на информационните технологии"	2020 - 2021 г. 2020 г.
Цел №3 Увеличаване на участието и приобщаването			
Мярка 1. Преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност	1	1 Организиране на инициатива за съвместно четене на ученици от начален и прогимназиален курс в рамките на целодневното обучение	2020 г.
Мярка 2. Преодоляване на дигиталната пропаст	1 2 3	1 Интегриране на ИКТ и включване на дигитално четене в образователния процес 2 Използване на електронни речници, справочници и електронни библиотеки за засилване на интереса към четенето и подобряването на четивната техника на учениците 3 Участие в обучения на учители на тема: "Методически насоки за интегриране на съвременните информационни технологии в учебния процес"	2020 г. постоянен 2020 г.